

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1968

BRNO 1970

mit bemalter und stichverzierter Keramik (Obj. Nr. 4) und endlich die Erschließung einer Reihe von Siedlungskomplexen anderer Kulturen, insbesondere Grubenhäuser der Kultur mit mährischer bemalter Keramik und der hallstattzeitlichen Horákov-Kultur (Taf. 10:3). Die Zahl der eingetiefsten Siedlungsobjekte auf der bislang freigelegten Fläche von Sektor C stieg im Jahre 1968 auf 77. Hiervon gehören 5 Gruben der Stichbandkeramik (Obj. Nr. 5, 9, 31, 35, 54), 57 Objekte der Kultur mit mährischer bemalter Keramik (Obj. Nr. 1, 3, 4, 40 waren ursprünglich große Tongruben, die nachträglich als Werkstätten benutzt wurden), 1 Grube der Kultur mit kannelierter Keramik (Obj. Nr. 55), 3 Gruben der Glockenbecherkultur (Obj. Nr. 42–44), 3 Gruben Spät-úneticer- (Obj. Nr. 6, 12, 13) und 5 Objekte der hallstattzeitlichen Horákov-Kultur (Obj. Nr. 8, 10, 46, 48, 56). Vereinzelte Funde von Linearbandkeramik traten bislang nur aus Schichten jüngerer Objekte zutage oder wurden als Leseefunde geborgen. Am bemerkenswertesten ist die neolithische Besiedlung (vgl. die ausgewählten Exemplare der Stichbandkeramik und bemalten Keramik auf Taf. 11–13), wichtig ist auch die hallstattzeitliche Besiedlung (Taf. 7); neben reichem und stratifiziertem keramischem Fundgut ist hier die Voraussetzung zu wertvollen urbanistischen Erkenntnissen gegeben, insbesondere was die befestigte Siedlung mit mährischer bemalter Keramik betrifft.

NEOLITICKÉ SÍDLIŠTĚ VE VINIČNÉ-LÝSKÁCH (okr. Přerov)

MARIE JAŠKOVÁ, OVM Přerov

V roce 1966 byl proveden zjišťovací výzkum v prostorách úpravny vody v osadě Lýsky, obec Viničná, okr. Přerov, kde se při práci přišlo na množství střepů keramiky volutové a moravsko-slovenské malované. V roce 1968 se začalo s výzkumem. Na rozloze zhruba 145 m² byly zachyceny zbytky pecí, části půdorysů dvou chat, část jámy na uskladnění obilí a řada dalších různých jam. Významné je, že zde byly stratigraficky odlišené objekty ze starší volutové fáze od mladovolutových objektů. Mezi mladovolutovou keramikou bylo poměrně výrazné procento zlomků želiezovské keramiky.

Osdlení kultury s moravsko-slovenskou malovanou keramikou nebylo stratigraficky odlišeno od osidlení volutového.

Již při první fázi prací na úpravně vody v r. 1954 byl rozrušen kostrový hrob z mladé volutové fáze. Nyní se podařilo určit místo nálezu tohoto hrobu, při němž šlo zřejmě o pohřeb v osadě.

Další výzkum v Lýskách se plánuje od roku 1970.

DIE NEOLITHISCHE SIEDLUNG IN VINIČNÁ-LÝSKY (Bez. Přerov)

Im Ortsteil Lýsky, Gemeinde Viničná, Bez. Přerov, entdeckte man eine Siedlung der Linearbandkeramik und Kultur mit mährisch-slowakischer bemalter Keramik. Bislang legte man Grundrißteile zweier Hütten, Öfen, den Rest einer Getreidegrube und verschiedene andere Gruben frei. Ein Teil der Objekte gehört der älteren Phase der Linearbandkeramik an und ist von der jüngeren Linearbandbesiedlung getrennt, während die Besiedlung mit mährisch-slowakischer Keramik von der Besiedlung mit Linearbandkeramik nicht geschieden ist. Unter der jungen Linearbandkeramik finden sich auch Želiezovce-Scherben.

JAMA S MORAVSKOU MALOVANOU KERAMIKOU V LOVČIČKÁCH (okr. Vyškov)

JAROMÍR ONDRÁČEK, AÚ ČSAV Brno

Na sídlišti v cihelně u Lovčiček, odkud jsou známé nálezy věteřovského typu, byla na podzim roku 1968 vykopána menší jáma. Obsahovala jen několik střepů z misky, kterou se podařilo rekonstruovat. Miska je poměrně hluboká a její kónická spodní část přechází lomem v dovnitř zatažené hrdlo. Hnědý povrch je hladký. Poměrně jemná hlína je dobře vypálena. Nález lze zařadit do okruhu moravské malované keramiky.

EINE GRUBE MIT MÄHRISCHER BEMALTER KERAMIK

IN LOVČIČKY

(Bez. Vyškov)

In der durch Věteřov-Funde bekannten Siedlung in der Ziegelei bei Lovčičky grub man im Herbst 1968 eine kleinere Grube aus. Sie enthielt nur mehrere Bruchstücke einer Schale, die rekonstruiert werden konnte. Es handelt sich um eine verhältnismäßig tiefe Schale, deren konischer Unterteil mit einem Knick in den eingezogenen Hals übergeht. Die braune Oberfläche ist geglättet. Der verhältnismaß fein aufbereitete Ton ist gut gebrannt. Der Fund kann der Umwelt der Kultur mit mährischer bemalter Keramik zugewiesen werden.

ZÁCHRANNÁ AKCE U TĚŠOVA

(okr. Uherské Hradiště)

JIŘÍ PAVELČÍK, AÚ ČSAV Brno

Při hloubení rýhy pro vodovod v polní trati „Bažantnice I“ zachránili pracovníci muzea JAK v Uherském Brodě a autor obsah šesti objektů. Lokalita sama se nachází na první, levobřežní terase Olšavy asi 250 m jižně od tzv. „Těšovského stavu“.

Ze šesti objektů, z nichž jeden lze určit jako polozemnici a pět jako tzv. odpadní jámy, tři se nám nepodařilo blíže kulturně určit. Jáma č. 1 obsahovala běžný keramický materiál mladší fáze volutové keramiky (notové značky). Objekt č. 5 představovala drobná jamka obsahující zlomky nálepem robené keramiky, zdobené vlnicemi a vodorovným žlábkováním, z druhé poloviny 9. až z prvej poloviny 10. stol., dva přesleny a zlomky mlýnských svorových kamenů.

Zajímavý byl objekt č. 6 — větší dílovitá jáma. Měla celkem jednolitý zásyp, nade dnem přešroubený asi 8 cm silnou vrstvou lastur, pravděpodobně druhu *Unio pictores*. Keramický materiál v jámě získaný lze zhruba rozdělit do tří skupin. Prvou z nich představuje tenkostenná keramika typické lengyelské profilace. Druhou z nich charakterizuje hrubotvará keramika, zdobená na okraji a pod hrdlem plastickými důlkovanými páskami, a plochý talíř s rozeklaným okrajem a důlkovou výzdobou. Do třetí skupiny pak můžeme začlenit zlomek bombovitě nádoby s hrubě rýsovaným ornamentem mladé vypíchané keramiky.

I když na základě zatím ojedinělého nálezu lze jen těžko činit závěry, přece jen se mi zdá, že se zde setkáváme s prvním zástupcem lengyelu IV na východní Moravě. Jestliže další výzkum potvrdí správnost mého předpokladu, budeme tak moci prokázat existenci uvedené fáze lengyelského okruhu, kterou jsme v této oblasti zatím jen předpokládali na základě hojného výskytu lengyelu V (skupina Uherský Brod – Kyčkov I).

RETTUNGSGRABUNG BEI TĚŠOV

(Bez. Uherské Hradiště)

Auf der Flur Těšov-Bažantnice I, Bez. Uherské Hradiště, störte man beim Ausheben eines Wasserleitungsgrabens Siedlungsobjekte. Drei konnten zeitlich nicht festgelegt werden, eines gehört der jüngeren Phase der Linearbandkeramik (Notenkopfdekor), ein zweites der slawischen Zeit (zweite Hälfte des 9. bis erste Hälfte des 10. Jhs.) an und das letzte lieferte dünnwandige Lengyelkeramik, ein Bombengefäß der jüngeren Stichbandkultur, grob geformte Tonware mit plastischer Verzierung und einen flachen Teller mit ornamentalen Motiven, die aus Grübchen (Dellen) gebildet wurden. Die Grube darf vermutlich der Phase Lengyel IV zugewiesen werden.

NEOLITICKÉ NÁSTROJE ZE ZELENÉ HORY

(okr. Vyškov)

FRANTIŠEK JORDÁN, Okresní muzeum, Vyškov

V prosinci 1968 daroval F. Bartošek ze Zelené Hory č. 65 muzeu ve Vyškově pět neolitických kamenných nástrojů: dva sekernomlaty s provrtem, dvě palice a fragment hlazené sekery. Nalezl je na povrchu v trati „V hájkách“ nedaleko lesa.

P R E H L E D V Ý Z K U M Ũ 1968

Vydává: Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor: Prof. dr. Josef Poulik, DrSc.

Redaktoři: Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Řihovský

Překlady: Helena Plátková

Na titulní obálce: Bronzový terč ze slovanského hradiška v Mikulčicích

Tiskem: Grafia, n. p., Brno, provozovna 04, Gottwaldova 21

Vydáno jako rukopis — 450 kusů — neprodejné.